

Hoofdstuk 1

‘Volk!’

Machteld stak haar hoofd door de deuropening en keek het huisje van haar zus rond. Wat was het er netjes vergeleken met thuis. Daar was het binnen vijf minuten nadat moeder alles aan kant had gemaakt alweer een rommeltje, dankzij Machtelds jongere broertjes en zusje die liever speelden dan opruimden.

Hier woonden duidelijk geen kinderen. Het brandhout lag keurig opgestapeld naast de haard en de kussens op de houten bank waren netjes gerangschikt en opgeklopt. Er lag alleen een mand met breiwerk te wachten, maar dat zag er eerder opzettelijk gezellig uit dan slordig.

Machteld stapte verder de ruimte in. ‘Berdine?’

Ze was vast niet thuis. Jammer, Machteld miste haar. Het was raar je oudste zus te verliezen omdat ze was getrouwd.

Natuurlijk gunde Machteld het haar van harte. Berdine en Bartel waren een geweldig stel en Machteld mocht hopen dat er ooit zo’n fijn iemand met haar wilde trouwen. Ooit.

Ze haalde haar schouders op. Volgende keer beter. Bovendien kon ze nu sneller naar het dorpsplein, realiseerde ze zich met een glimlach.

Ze zette de zak meel die ze voor Berdine had meegenomen op tafel. Haar zus zou vast weten dat het van hen kwam, maar voor de zekerheid sloeg Machteld een paar keer tegen de zijkant van de jutezak. Er dwarrelde fijn meel op het tafelblad en ze tekende er een hartje en een ‘M’ in. Dat zou Berdine genoeg zeggen.

Machteld luisterde of ze echt niemand hoorde in een bedstee of op de vliering, maar het was volledig stil in het huis. Haar lach verbreedde zich. Zorgvuldig sloot ze de deur van Berdines huisje en zette koers naar haar favoriete plek.

Met rode wangen van het rennen kwam Machteld aan op het grote plein in het midden van het dorp. Haar ogen schitterden van voorpret, helemaal toen ze zag dat alleen oude Brenna er was. Die zat er altijd, onder de grote boom in het midden van het plein.

‘Wat ben je vroeg,’ zei Brenna.

‘Er was weinig te doen vandaag.’

‘En waar zijn je dansschoenen?’ vroeg ze.

‘Die bewaar ik voor bijzondere gelegenheden,’ antwoordde Machteld.

Brenna grijnsde haar tandeloze kaken bloot. ‘Dat begrijp ik. Zoals jij danst, zijn ze anders voor de volgende volle maan versleten.’

Machteld lachte naar de oude vrouw. ‘Nog verzoekjes?’

‘De meidans graag, lieverd.’

Brenna kende haar te goed. De meidans was een van Machtelds lievelingsdansen, ook al was de lentemaand zelf inmiddels weinig meer dan een herinnering. De blaadjes van de grote boom kleurden bruin en goud.

Machteld kende de passen zo goed, dat ze zich kon concentreren op het zo mooi mogelijk uitvoeren ervan. Elke stap dezelfde grootte, elke sprong even hoog en met een sierlijke landing. Haar armen gedragen, alsof ze op de wind met haar mee zweefden, haar voeten gestrekt zodra ze het contact met de grond verloren. Haar wangen gloeiden van de inspanning, en vooral van plezier.

Dans maakte onderdeel uit van de tradities in het dorp en Machteld had alle dansen van de ouderen geleerd. Er werd gedanst bij huwelijken, bij geboortes, bij begrafenissen; in mei, bij de oogst, op de kortste en de langste dag. En daarnaast bij elke gelegenheid waarop het ook maar enigszins gepast was om te dansen.

De rijken organiseerden zelfs speciale avonden voor muziek en dans. Niet omdat er iets bijzonders was, maar simpelweg omdat ze zin hadden in een feestje. Machteld wenste dat ze ook ooit zo’n bal mocht meemaken.

Intussen danste zij hier dagelijks haar eigen feest: net als de rijken had ze daar geen aanleiding voor nodig.

Na de bekende dansen, ook die waar eigenlijk een partner voor nodig was, oefende ze de nieuwere dansen, die ze had geleerd van de muzikanten die zo af en toe hun dorp aandeden. Wanneer ze die ook allemaal had gedaan, danste ze op gevoel. Dan liet ze de passen en de verplichte figuren los en bewoog ze zoals zij het wilde. Ze sprong, draaide en huppelde, liet haar armen door de lucht glijden en danste om oude Brenna heen.

Brenna was zo oud dat ze geen taken meer hoefde te doen. Dat betekende

dat ze meestal onder de boom zat en naar de dorpingen keek, af en toe een babbeltje met iemand maakte en ondertussen meters breiwerk afleverde. Ze had een prachtige sjaal voor Machteld gebreid in de kleuren van de herfst, als bedankje voor de dansvoorstellingen waar Machteld haar zo vaak op trakteerde.

De andere dorpingen vonden het soms overdreven, of keurden het af dat Machteld vaak als een dolle haar dagtaken afmaakte om daarna te kunnen dansen, maar iedereen was het erover eens dat ze er enorm goed in was. Bovendien rondde ze haar taken altijd netjes af, dus had niemand iets te klagen. Dat deden ze wel over andere zaken, zoals de Toverij die was uitgebroken in het oosten. Hoewel, dat was niet zozeer klagen. Uit angst dat de Toverij ook hier zou toeslaan, stond naast bijna elke voordeur een magische kaars om het onheil af te weren. Ook bij de molen brandde er al een poosje dag en nacht één.

Heer Telfour had de gebruikelijke maatregelen genomen. Reizen tussen de gewesten was nu verboden, alleen binnen het gebied dat de heer bestuurde mochten mensen nog gaan en staan waar ze wilden.

Desondanks was het druk bij de molen. De stenen maalden continu en als er naar vaders idee te weinig wind stond, dan werd hij kortaf en kon plotseling uit zijn vel schieten. Dat gebeurde tegenwoordig vaker dan normaal - de Toverij tastte zelfs op afstand hun levens aan.

Keimpe, haar oudste broer, leek er geen last van te hebben. Hij had het druk met de logistieke kant van het bedrijf. Samen met Teunis bracht hij de meelzakken gevuld terug naar hun eigenaren. Teunis was een jaar jonger dan Machteld, maar zo sterk als een beer. Vader bofte met zijn beide zoons. Dat zei hij ook heel vaak.

Sinds haar oudste zus Berdine een paar maanden geleden was getrouwd, was Machteld in haar eentje verantwoordelijk voor het verdelen van de overschotten. Natuurlijk ging een tiende van het meel rechtstreeks naar de heer, maar het deel dat de molenaar vroeg in ruil voor het malen was groter dan ze zelf nodig hadden. Na het ruilen voor andere goederen, zoals aardappelen, groenten en kleren, bleef er nog zoveel over dat de familie het weggaf aan de armen van de gemeenschap. Machteld had gisteren nog een zak naar Brenna's hut gebracht en wanneer ze dicht bij oude Brenna danste,

kon ze ruiken dat de oude vrouw een brood had gebakken.

Ondanks de drukte bij de molen was er minder meel te verdelen dan normaal. Vorige herfst had ze veel minder tijd kunnen vrijmaken voor het dansen. Ze wist nog goed dat ze die ene sautenet steeds pas in het donker had kunnen oefenen.

Toch leek de herfst haar tot nu toe gul. Niet alleen met de oogst, maar ook met regen en wind. Op alle uithoeken van het plein, waar de wind werd geblokkeerd door de gebouwen, lagen grote hopen met bladeren.

De bui die al de hele dag dreigde was nog niet gevallen, maar het waaide de hele dag al flink. De wind floot tussen de huizen en trok aan de uitlopers van de bladerbergen. Blaadjes werden opgepakt en joegen elkaar na. Ze rolden als kleine karrenwielen over het plein, draaiden uitzinnige pirouettes en buitelden over en langs elkaar heen.

Machteld rende ze achterna. Ze sprong en draaide en liet zich sturen door de wind en de bladeren, tot ze zich zelf ook net een blad voelde. Het plein werd een waas. Ze zag alleen wat er vlak voor haar was en ze genoot van de gele, bruine en rode tinten die langs haar heen schoten. Of schoot zij langs al die bladeren?

‘Machteld!’

Met een schok kwam Machteld tot stilstand en keek verwonderd om zich heen.

Oude Brenna zat nog op haar plekje, haar breipennen immer in beweging. De oude vrouw gebaarde naar de overkant. Voor Machteld zich kon omdraaien, hoorde ze haar naam nog een keer, deze keer scherper en geïrriteerder. Ze keek om, recht in het boze gezicht van haar jongste broertje, Wisse.

‘Kom,’ zei hij.

Nu pas zag ze ook iets anders in zijn ogen. Angst?

‘Er zijn wachters gekomen, van de heer. En ze vragen naar jou.’

Machtelds hart sloeg een slag over. ‘Wat is er dan?’

‘Ik weet het niet,’ zei Wisse. Zijn boosheid was gezakt en nu zag ze vooral de bezorgdheid in zijn blik. ‘Gelukkig kon ik raden waar je was, want ze willen vast niet lang wachten.’

‘Zagen ze er boos uit?’ vroeg Machteld.

Wisse haalde zijn schouders op, maar ze kon zijn onrust voelen. Ze voelde het ook in haar eigen buik, terwijl ze achter hem aan holde naar de molen. Ze zeiden allebei niets, zo zwaar was de spanning.

Wat moesten die wachters van haar? Ze had niets gedaan, maar als ze speciaal naar haar vroegen kon dat weinig goeds betekenen.

Machteld herinnerde zich maar al te goed hoe Aagje, de dochter van de smid, een paar jaar geleden was beschuldigd van het gebruik van Magie. Broodmager en bont en blauw was ze uiteindelijk naar huis gekomen. Ze was vrijgesproken, maar desondanks liep iedereen met een wijde boog om haar heen. De smidse werd gemeden en er werd gemeen over haar gefluisterd. 's Nachts werd hun huis bekogeld met rotte groenten en eieren.

Nog voor de maan was geslonken en weer ging groeien, was Aagje vertrokken. Niemand wist waarheen. Later was ook de rest van het gezin van de smid weggegaan. De smidse was overgenomen door een leerling. Hij was vaardig, maar Machteld wist dat haar vader het vakmanschap van de oude smid miste.

Machteld geloofde er niets van dat Aagje iets met Magie te maken had gehad, en al helemaal niet met de Toverij die de wereld kapot wilde maken. Er was nog geen biggetje doodgeboren in de zomer dat Aagje uit het niets was beschuldigd. Aagjes vrijspraak had haar niets verbaasd, maar het kwaad was al geschied. Als ze terugdacht aan de lege, gepijnigde blik in de ogen van de jonge vrouw, kreeg ze weer kippenvel. Aagje was niet ter dood gebracht, maar voor de gemeenschap leefde ze niet langer. Haar geest was gebroken. Ze had net zo goed kunnen sterven, had Machteld al eens gedacht.

Zou haar nu hetzelfde overkomen? Ze slikte. Het bloed trok uit haar wangen en ze balde haar vuisten, puur om te voelen dat ze dat nog kon. De Magiër van hun gewest bezorgde haar altijd de rillingen. Hopelijk had hij hier niets mee te maken.

Twee geharnaste wachters stonden bij de molen, vergezeld door haar vader. Hij leek slecht op zijn gemak. Jolijne, met haar zes jaren het jongste kind van de molenaarsfamilie, hing aan haar moeders rokken, half verscholen in de deuropening.

Machteld haalde diep adem en herhaalde in zichzelf dat ze niets verkeerd had gedaan. Ze moest zich dus ook niet gedragen alsof ze het verdiende om in de diepste, donkerste kerkers van het kasteel te verdwijnen.

Met bonzend hart liep ze verder, Wisse voorbij. Zijn schouders waren gespannen van bezorgdheid en dat herinnerde Machteld eraan die van haar te laten zakken. Vreemde ogen bekeken haar schattend, oordelend. Vader keek bezorgd, maar niet bang.

Machteld maakte een kleine buiging onder de strenge blikken van de wachters.

‘Pak wat spullen,’ zei vader. ‘Je gaat naar het kasteel.’

Machteld knipperde. ‘Wat voor spullen?’

‘Genoeg voor een paar dagen en nachten.’

‘Maar wat... Ben ik hier niet nodig?’

‘Machteld...’

Ze hoorde aan zijn toon dat vader geen tegenspraak duldde, maar ze begreep er niets van.

Eén van de wachters verzachtte zijn blik. Hij had een weelderige, donkerbruine baard en zijn lange haar krulde tot over zijn schouders. ‘Uw diensten zijn vereist in het kasteel.’

Machtelds blik flitste even naar haar vader, maar ze kon niets aan zijn gezicht aflezen. ‘Mijn diensten?’

‘We kleden haar in het kasteel wel,’ mompelde de andere wachter. Hij was oud, met vlechten die waren doorschoten met zilver. Zijn ogen werden een beetje dichtgedrukt door zijn hangende oogleden.

Onder zijn blik voelde Machteld de spanning weer oplaaien. ‘Wat wilt u dan dat ik daar doe?’ Ze keek hulpeloos van de ene wachter naar de andere, en naar haar vader. ‘Je gaat dansles geven,’ zei die. ‘Schiet op. Haal je dansschoenen.’

Mocht ze dansen? Dansles geven aan de zoon en de dochter van de heer? Een zachte kriebel kwam op in haar buik.

‘Schiet op!’ herhaalde haar vader.

Dansles op het kasteel... Misschien kwam er wel een bal! Machteld probeerde dat grootse vooruitzicht nog even los te laten en schoot het woonhuis in. Haar moeder kwam haar achterna. Ze had haar best gedaan het

meel uit haar rokken te kloppen, Machteld zag een paar handafdrukken. Ze glimlachte. Haar moeder zou nooit schoon zijn.

‘Je moet gaan, lieverd.’

‘Natuurlijk, mama.’ Dachten ze echt dat ze dit niet wilde? Het was een droom die uitkwam! Ze opende de kist zo enthousiast dat het deksel bijna weer dicht klapte en pakte haar dansschoenen eruit.

‘Als de heer tevreden is over je lessen, dan is er een kans dat we worden binnengelaten als de Toverij komt.’

Machteld draaide zich abrupt naar haar moeder om. ‘U bedoelt...’

‘Daarom is dit zo belangrijk. Je kunt ons allemaal beschermen tegen de Toverij.’ Haar moeder fluisterde bijna. ‘Zorg dat je een goede indruk maakt. Heer Telfour is streng, rechtlijnig. Wees beleefd en eerlijk.’

Machteld knikte, nu met een heel ander soort kriebel in haar buik.

‘Neem je die groene jurk?’ Moeder klonk ineens weer luchtig. Ze draaide zich om naar Jolijne, die met grote, bange ogen in de deuropening stond. ‘Rustig maar, meisje.’

Machteld trok haar sjaal uit de kist en zocht daarna de jurk die moeder bedoelde. Ze vond hem onder een paar wambuizen van haar broers.

Voor ze vertrok, stond ze even stil bij het gedenkhoekje voor haar te vroeg gestorven tweelingzusje. Zoals gewoonlijk hing er een verse bloem bij het helderblauwe mutsje. ‘Tot later, Jette,’ zei ze zacht. ‘Ik ben een paar dagen weg.’ Ze glimlachte en knipperde een traan weg. Tijd om te gaan.

Het leek bijna te schemeren toen ze met een buideltje spullen naar buiten kwam, zo grauw was de lucht. Ze was blij dat ze de sjaal had omgeslagen.

Jolijne begon te huilen. ‘Machteld komt nooit meer terug,’ snikte ze.

Machteld knielde bij het kleine meisje. ‘Natuurlijk kom ik terug,’ zei ze warm, en ze gaf haar zusje een knuffel. ‘Zorg jij intussen goed voor iedereen hier in huis?’

Haar geruststellende woorden waren niet genoeg. Jolijne klampte zich aan Machteld vast en moest door moeder worden losgetrokken.

Wisse keek glunderend toe vanaf de regenton. Hij leek beretrots, Machteld wist zeker dat het hele dorp vanavond zou weten dat zij naar het kasteel was gehaald.

Teunis en Keimpe waren er niet. Dat stak. 'Geven jullie hen een knuffel van mij?' vroeg Machteld. 'En ook aan Berdine en Bartel?'

'Natuurlijk lieverd,' zei haar moeder. Ze glimlachte, Machteld zag dat de fijne lijntjes om haar ogen en mond zich verdiepten. 'Gedraag je.'

Machteld knikte.

Haar vader hielp haar op het paard dat de wachters hadden meegenomen. 'Doe je best.'

'Ja, vader.' Machteld haalde diep adem. Een paard, daar zat ze niet zo vaak op, en al helemaal niet op zo'n grote. Dit zadel was ook anders dan wat ze normaal zag. Hulpeloos keek ze de vriendelijkere van de twee wachters aan.

'Zet je voet maar op dat plankje,' zei hij. 'Dan kun je je omdraaien en gaan zitten. Net als op een stoel.'

Machteld deed wat hij zei. Gaan zitten op het zadel was eenvoudig genoeg, maar het voelde totaal anders dan zitten op een stoel. Helemaal toen het paard in beweging kwam, en ze heen en weer schudde alsof ze er elk moment af kon glijden. Ze hield zich krampachtig vast aan de teugels. Waarom kon ze niet op een normaal zadel zitten? Het leek haar veel makkelijker daarop haar evenwicht te bewaren. Ze trok een grimas naar haar familie, omdat ze niet durfde te zwaaien. Jolijne hilde nog steeds in mama's armen.

'Laten we voortmaken,' zei de oude wachter met de kleine ogen. Hij zat op een imposant, zwart paard en spoorde het dier aan tot draf.

Vanaf dat moment moest Machteld al haar concentratie gebruiken voor het paardrijden, maar haar hart bonkte vooral van opwinding. Ze zou naar het kasteel gaan, de plaats waar de mooiste bals werden gegeven, en zij mocht Vallerie en Albaric daarop voorbereiden!

Met twinkelende ogen reed ze dagen vol dans tegemoet.